

Nefndasvið skrifstofu Alþingis
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík

8. maí 2023

Efni: Umsögn BHM um drög að frumvarpi til laga um Mennta- og skólaþjónustustofu. Mál nr. 956.

BHM hefur fengið til umsagnar frumvarp mennta- og barnamálaráðherra til laga um Mennta- og skólaþjónustu. Með frumvarpinu er lagt til að sett verði á fót ný stofnun Mennta- og skólaþjónustustofa og á sama tíma lögð niður Menntamálastofnun. Verkefni Menntamálastofnunar færirst til nýrrar stofnunar annars vegar og til mennta- og barnamálaráðuneytis hins vegar. Þessi áform hafa í tvígang verið kynnt í samráðsgátt stjórnvalda á Ísland.is hvar BHM veitti umsagnir sem sjá má [hér](#) og [hér](#).

Eins og fram kemur í fyrri umsögnum BHM tekur bandalagið ekki efnislega afstöðu til þeirra breytinga sem stefnt er að með frumvarpinu nema að því leyti er varðar starfsfólk Menntamálastofnunar. Vill BHM hér með ítreka þá afstöðu sína að vel er fært að ná fram sömu markmiðum með vægari aðgerðum en frumvarp þetta leggur til.

Í frumvarpinu kemur fram að þær viðamiklu breytingar sem standa til með stofnun Mennta- og skólaþjónustustofu leiði til þess að ekki sé unnt að líta svo á að Menntamálastofnun geti starfað áfram. Verkefni nýrrar stofnunar verði það frábrugðin verkefnum Menntamálastofnunar að hvorki sé hægt að flytja störf frá Menntamálastofnun til nýrrar stofnunar og ráðuneytisins með yfirtöku ráðningarsamninga né að bjóða starfsfólki forgang að nýjum störfum. Þessu mótmælir BHM og ítrekar að ráðuneytið hefur ekki fært nein haldbær rök fyrir því að sú leið sé ekki fær, þ.e. að breyta hlutverki Menntamálastofnunar til samræmis við breyttar áherslur og/eða að bjóða starfsfólki Menntamálastofnunar forgang að störfum hjá nýrri stofnun og eftir atvikum hjá ráðuneytinu, enda er að nokkru leyti verið að færa verkefni frá einni stofnun til annarrar. Allt virðist þetta grundvallast á þeirri ákvörðun ráðherra að leggja niður Menntamálastofnun og setja á fót nýja stofnun sama hvað. Út frá þeirri ákvörðun virðist starfsfólk ráðuneytisins fá það hlutverk að reyna að rökstyðja af hverju þessi eina leið sé fær og hefur það ekki tekist. Það er meira að segja svo að í frumvarpinu kemur fram að verkefni nýrrar stofnunar sem tengjast skólaþjónustu eru orðuð með almennum hætti því ný

heildarlöggjöf um skólaþjónustu er ekki tilbúin og því óljóst hver verkefni nýrrar stofnunar verða! Má því velta fyrir sér hvort vinnan við breytingarnar hafi hafist á réttum enda.

Í frumvarpinu er lagt til að við gildistöku þess geti ráðstafanir hafist til að stuðla að því að ný stofnun geti tekið til starfa þann 1. september 2023 og á sama tíma séu öll störf lögð niður hjá Menntamálastofnun. Gerir BHM ráð fyrir að með þessu sé stefnt að því að það starfsfólk sem ekki fær starf hjá nýrri stofnun verði tilkynnt um starfslok sín við þessi tímamörk og njóti frá 1. september 2023 kjarasamningsbundins uppsagnarfrests enda kemur ekki til álita að samþætta uppsagnarfrest og sumarleyfi starfsfólks. Er þetta bót í máli fyrir þau sem ekki hljóta starf hjá nýrri stofnun.

BHM ítrekar enn og aftur þá afstöðu sína að markmiðum frumvarpsins er vel hægt að ná með vægari hætti og með jafnræði að leiðarljósi þar sem starfsfólki stendur til boða að fylgja verkefnum sínum til nýrrar stofnunar eða til ráðuneytisins. BHM hafnar því alfarið að það „... sé engin önnur leið fær en að leggja störf hjá Menntamálastofnun niður og auglýsa laus störf ...“ og leggur áherslu á að það er ákvörðun ráðherra að útfæra fyrirhugaðar breytingar með þessum hætti. Hvetur BHM til þess að áformun ráðherra verði breytt þannig að tryggja megi réttarstöðu starfsfólk sem breytingin nær til. Við þá breytingu verði horft til ákvæðis til bráðabirgða I í gildandi lögum um Menntamálastofnun þar sem fram kom að starfsfólki yrðu tryggð störf hjá nýrri stofnun en að það kynni að þurfa að hlítabreytingum á starfi eða starfsstigi í samræmi við nýtt skipurit og starfslýsingu. Verði ekki fallist á það er það lágmarkskrafa að mati BHM að tryggt verði að það starfsfólk sem sækir um og hlýtur starf hjá Mennta- og skólaþjónustustofu haldi við umskiptin áunnum kjarasamningsbundnum réttindum frá störfum sínum hjá Menntamálastofnun.

Virðingarfyllst,

Friðrik Jónsson
formaður BHM

Andri Valur Ívarsson
lögmaður BHM